

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznapi 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖS
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 347. • Kiadóhivatal T. 348

„A szociáldemokrácia és a bolszizmus”

A világháború nemcsak országokat tépett össze, hanem igen sok fogalomnak a jelentőségét megváltoztatta és sok, addig nagyhatalomnak tartott bálványt rombolt össze. Ez utóbbiak közé sorozható a szociáldemokrácia, mely Marx elméletén, a proletáriátus nemzetközi szolidaritásán, az osztályharc alapján épült fel. A legújabb időben sokszor esik szó a szociáldemokráciáról és sokan vallják, hogy tisztán csak árnyalatilag különbözik a bolszizmustól. Ezt a tényt különösen vallhatjuk mi magyarok, akik a saját bőrünkön tapasztaltuk meg, hogy a bolszizmus a szociáldemokrácia édesgyermeké és hogy az egyik épp olyan katasztrófa az emberiségre, mint a másik.

Azok között, akik a bolszizmus és a szociáldemokrácia összefüggésével foglalkoznak, igen előkelő helyet foglal el Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség enőke, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, aki egyik legnagyobb képzettségű szociológusunk és akinek a szava nemcsak itthon, hanem az egész világon sulyal esik a latba. „A szociáldemokrácia és a bolszizmus” címmel Bernát István nagyon érdekes tanulmányt bocsátott a nagyközönség elé. A tanulmány Bernát Istvánnak a Magyar Tudományos Akadémiában tartott székfoglalója, amelyben ritka világos okfejtéssel egyrészt igazolja a bolszizmus és szociáldemokrácia azonos elvi alapját, így legszervezebb összefüggését, másrészt kifejti, hogy sehol a világon Marx elméletét megvalósítani nem tudták, sem bolsvista, sem a legszelídebb szociáldemokrata alapon, bármennyire is Marx híveinek kezébe került a hatalom.

Bernát István kimutatja, hogy a szociáldemokrácia vezető gondolata több, mint 50 éven át a háború lehetetlenné tétele volt. Erre hivatkoztak a szociáldemokrata apostolok s mint dogmát verték híveik fejébe. Amikor azután elérkezett a döntő óra, a nagyhatalmu szociáldemokrata vezérek még csak meg sem próbálták dogmáikat megvalósítani, s a háború veszedelmét elhárítani. Ebből kiderült az, hogy nem gondoltak komolyan a vezérek azt, amit hirdettek, vagy nem volt erejük és bátorságuk elvéiknek a gyakorlatban való megvalósítására.

A háború termelte ki a szociáldemokráciából a bolszizmust. A bolsvisták nem tartották elégnak a magántulajdon megsemmisítését és a termelőeszközök szocializálását, ami vel a szociáldemokraták megelégedtek volna, hanem a termelés szocializálását igyekeztek megvalósítani. Alkalmuk nyílt elméletük megvalósítására Oroszországban s most, 10 év tapasztalatai alapján mindenki látja, hogy a szociális termelésből nem jött, hanem a nyomor fakad. Látják ezt maguk a bolszvikiek is, s hatalmuk fenntartása érdekében már is sok engedményt tettek a kapitalizmusnak. Ennek dacára a bolszvikiek bukása nem késhetik soká.

Nemcsak a bolszizmus, hanem a

szociáldemokrácia sem tudta elvéit sehol megvalósítani. Németországban 1918 őszén a hatalom a szociáldemokrácia ölébe hullt. A hatalmas szociáldemokrácia visszaretent a szocializálástól és mindössze annyit merészelt, hogy kinevezett egy bizottságot a probléma tanulmányozására. Azaz igyekezett a felelősséget másra hárítani. Agrárprogramját is mellőzte, s meg se kísérelte programjának egyik főpontját, a földbirtok szocializálását.

Ugyanígy történt Ausztriában is. Itt is a szociáldemokraták kerültek uralomra, de programjukból semmit sem tudtak megvalósítani. Ugyan ezt láthatjuk mindazokban az országokban, ahol a szociáldemokraták kormányhoz jutottak.

Angolországban a szociáldemokrata párt igen jelentős, de eltérőleg Marx tanításaitól, még ma is mutat eredeti nemzeti vonásokat. Emlékeztet Mac Donald kormányzása, amely Marx tanításából semmit sem valósított meg.

Magyarországon is volt uralmon a szociáldemokrácia. Mikor Károlyi

Mihály névleges uralma véget ér, a szociáldemokrata párt elkövette azt a végzetes hibát, hogy előtérbe engedte a bolszvikokat. Saját bőrünkön tapasztalhattuk, hogy az orosz példának lemásolása teljesen csütörtököt mondott. A bolszvikok és az őket támogató szociáldemokraták bukása szerencsére hamarosan bekövetkezett. Azóta a szociáldemokraták, bár hangoztatják ma is, hogy az erfurti program alapján állanak, azért szerveznek bankot, fenntartanak fogyasztási szövetkezeteket, de állami támogatással. Az 1928-ban tartott pártgyűlés élénken bizonyította, hogy a szociáldemokrata párt élete stagnálás. 1925-ben kiküldtek egy bizottságot az idők változásának megfelelő program megszerkesztésére, de ez a program még mindig készül.

A szociáldemokrata hívek száma az egész világon csökken. A pusztulás rohamossága igazán meglepő s érdekes, hogy legerősebb a régi, hatalmas és irányadó centrumokban. A munkástömegek kiábrándultak, mert látták, hogy a régi eszméket le tud-

ják ugyan rombolni a szociálisták, de ahol hatalomhoz kerülnek, ott alkotni nem tudnak.

Tanulmányának végén Bernát István arra hívja fel a társadalmat, hogy a szociáldemokráciából kiábránduló gyári munkásság jogos érdekeit karolja fel.

„A kapitalista gazdálkodás erős reparációkra és javításokra szorul. Le kell törni a közérköcsök megrontás és a politikai hatalom birtokbavételére irányuló élet. A bajok nemcsak a gyári munkásokra sulyosodnak, részesülnek abban a földet bírók és művelők milliói is.

Ha a proletárság a marxizmus gyűlölködő és végeredményében materializmusba húló jelszavairól és arról a delibábról lemond, hogy mint kisebbség a saját akarata szerint döntse el azoknak a millióknak sorsát, melyek más uton keresik kenyerüket, megnyílik a békés megegyezés útja és a gyári munkásság több eredményt érhet el és valószínűbb megélhetést biztosíthat magának, mint amennyit a marxizmus szétfeszített ígéretei révén elérhet.”

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága az uzsora hivatalból való üldözését és a zug-ügynökök megrendszabályozását kéri

Pákozdy alispán szenzációs előterjesztése — Kétszáz és száz százalékos uzsora-kamatok vármegyeszerte — A közigazgatási bizottsági tagok mindenben megerősítették a Hajdúföld adatait
Érdekes felszólalások az uzsora-ügyben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar sajtóban a „Hajdúföld” volt az első, amelyik felhívta a figyelmet arra a tűrhetetlen állapotra, mely Hajdúvármegyében az uzsora elharcapódása miatt következett be. Cikkeink már akkor is nagy feltűnést keltettek és most örömmel regisztrálhatjuk, hogy Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága is megmozdult, hogy véget vessen a féktelen termény és készpénz uzsor-

ának, mely tervszerűen fosztja ki a vármegye gazda népét.

A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartott ülést, amely elé Benkő Géza tiszti főügyész javaslatára a vármegye érdemes alispánja Pákozdy Sándor indítványt terjesztett az uzsora megfékezésére céljából. A rendkívül érdekes és szenzációs előterjesztés, mely élénk figyelmet keltett a bizottság tagjaiban is, a következőképpen hangzik:

Az uzsora okozza a gazdasági leromlást

Több oldalról hoztam juttatott panasz folytán arról szereztem tudomást, hogy vármegyéim területén egyes községekben a gazdasági leromlás és elszegényedés általánosan mutatkozik és gyanú okok merülnek fel aziránt, hogy azt az elharapódzott uzsora okozza. Ez uzsorás ügyleteket többnyire zöldhitel, termény elővásárlások, váltókölcsonók alakjába burkolják, hogy annak perrendszert bizonyítását megnehezítsék, vagy éppen lehetetlenné tegyék. — Ezek miatt a védelemre szoruló szegényebb sorsú kisgazda vagy

napszámos közönség a tél vagy tavasz folyamán megszuult helyzetében felvett előeg vagy kölcsön-tőke és ennek 25—50, sőt magasabb kamatai ellenében kénytelen most az aratás idején betakarított csekély termését vagy keresményét hitetezőinek átengedni. Ez a nem szörványos gazdasági tünet a jelenlegi, különben is nyomasztó közgazdasági viszonyok között alkalmas arra, hogy a csekélyebb ellentáll képességgel bíró gazdasági anyok tönkremenetelét előmozdítsa.

Miért nehéz az uzsora üldözése?

Ilyen jelenségekről szereztem tudomást Hajdúnánás városából, Hajdúszármson, Földes és Kaba községekből.

Ez uzsorás ügyletek büntetőjogi üldözését jelentékenyen megnehezíti egyfelől az a körülmény, hogy az uzsora véttségének tényálladéki elemei az 1883. évi XXV. tc. 1 §-a

bizonyítására elégséges bizonyíték beszerzése.

A mi népünk a feljelentéstől, a törvénykezéstől és a tanuként való kihallgatástól irtózik. Résztint ez okból, résztint pedig azért is eltiltja az uzsorás ügyletet, mert attól fél, hogy feljelentés esetén, ha ismét szorult helyzetbe jut, nem lesz aki kisegítse. Ez okból végződnek oly gyakran az uzsora véttsége miatt emelt vádak felmentő ítélettel.

Rendeljék el az uzsora hivatalból való üldözését

Ezek alapján óhajtanódnak tartanám, hogy irjon fel a közigazgatási bizottság az igazságügyminiszterhez aziránt, hogy: 1. kívánatosnak tartanók, hogy az uzsora véttsége a gazdasági tapasztalatoknak megfelelően törvényhozási úton, kevesebb tárgyi feltétel alapján megállapítható legyen.

2. az uzsora véttsége az 1883. évi XXV. tc. 9. §-ába foglalt jogszabálytól eltérően mindig hivatalból üldöztesse.

Közbeszólások: Ugy van! Nagyon helyes!

A zöldhitel nyújtásával és termény elővásárlásokkal — mondta tovább az előterjesztés — vármegyénk területén a szövetkezetek mellett többnyire kiskereskedők, kocsmárosok, szatócsok foglalkoznak. A szövetkezetek ügyletei kifogástalanok és a gazdasági életben jótékony hatásuk. Kár, hogy a szö-

vetkezetek részére nem áll olyan nagy összegű hitel rendelkezésre, melynek alapján az ily ügyleteket tisztes polgári haszonnal megelégedve, kizárólag azok bonyolítanák le. Részemről kívánatosnak tartanám azt, hogy a zöldhitel nyújtásával és termény elővásárlás kötésével kizárólag oly szövetségek, pénzintézetek és terménykereskedők foglalkozhassanak, akiknek erre engedélyük van és aki előre nyilvánosságra hozott és közzhírré tett feltételek mellett vásárolhatnának határidőre terményt. Teljesen hatékony akkor lenne ez a jogszabály, ha mások által kötött és a határvonalakat túllépő ügyletektől a bírói jogvédelem megtagadhatnák.

Garázdálkodnak a kölcsönkövetiő zugügynökök

Gyakori a panasz amiatt is, hogy a kis- és közvetítő bankok ügynökei kedvező kölcsönfeltételek ígéretével lépnek csálják a tapasztalatlan vidéki embert, akivel azután a szóbeli feltételeket nem tartalmazó, vagy azokkal ellentétes tartalmú köteleveket íratnak alá, melyek alapján azután a kölcsönvevő a költségekkel együtt nem ritkán 15—20%-os kölcsönhöz jut, amely annak anyagi romlását képes előidézni.

Részemről kívánatosnak tartanám azt is, hogy a kölcsönszerzésekkel foglalkozó ügynökök működése is ellenőriztessék és bizonyos maximális kamattételen túlterjedő kötelezettségek

ség elvállalása esetén az egész kölcsönügylet semmisnek nyilvánítsák.

Amennyiben a közigazgatási bizottság a saját észleletei alapján a fentiek helytállóságáról meggyőződést szerez, úgy kérem megfelelő törvényhozási intézkedés szorgalmazása céljából feliratot intézni az igazságügyminiszterhez.

Részemről a fenti adatokat elég segesnek tartom arra, hogy a közigazgatási bizottság feliratot intézen az igazságügyminiszterhez az iránt, hogy Hajdúvármegye területére visszavonásig rendelje el az uzsora vétségének hivatalból való üldözését. (Általános helyeslés.)

Meghamisítják a köteleveket

Az előterjesztés kapcsán Pákozdy Sándor alispán arra mutatott rá, hogy bizalmas jelentéseket kért az alsófoku hatóságoktól az uzsorára nézve, mert a Nemzeti Bank főnökevel folytatott tárgyalásai során bizonyítást nyert, hogy az uzsora virágzik a vármegyében.

Czeplédy Mihály: Nagy mértékben!

Pákozdy Sándor: Földesről konkrét panasz érkezett egy terménykereskedő ellen, hogy meghamisítja a köteleveket és mindenképpen uzsorázza a feleket.

Ez általános jelenség. Hajdúvármegyében feljelentettek, vád alá helyeztek egy uzsorást, akit azonban a törvényszék felmentett, mert a törvény hiányzott. Ez esetben is flagrans uzsoráról volt szó. Az történt, hogy az egyik gazda bement az illető terménykereskedőhöz és rozst kért kölcsön. A kereskedő azt mondta, hogy kölcsön nem ad, hanem ad egy mázsa régi rozst, melynek forgalmi ára 30 pengő. Ennek megfelelő értékű új rozst tartozik visszadni a gazda augusztus 10-én. Így azután kijön az, hogy a gazdának 150 kiló új rozst kell visszadni. Ez 200 százalékos kamatnak felel meg.

Közbeszólások: Ez napirenden van a vidéken! Világos kijátszása a törvénynek.

Be kö főügyész: A kötelevek úgy vannak megfogalmazva, hogy az illető nem ennyi vagy annyi rozssal tartozik, hanem 30 pengővel. Így aztán nehéz megfogni az uzsorást.

Az ötvékás és hatvékás zsidó

Váczy János azt állította ezután, hogy Hajdúvármegyében nincs uzsora.

Czeplédy Mihály: Azt csak úgy tetszik képzelni.

Benkő Géza főügyész: Itt olyan jelentés van, hogy Nánáson 20 pengőért vásárolták a búzát.

Váczy János: Erről semmitse tudok!

Pákozdy: Pedig ez így van!

Czeplédy Mihály: Jöjünk tisztába a zöldhitel fogalmával. A zöldhitel az lenne, ad valaki kölcsön 100 pengőt, melynek biztosítására a gazda leköt 4—5 mázsa búzát és a 100 pengő után fizet bizonyos kamatot. Csakhogy az a baj, hogy

itt is huncutság van, mert a kamataikat úgy állapítják meg, hogy azok legtöbbször 30—40 százalékra rugnak. A gabona kölcsönöket igenis üldözni kell.

Földesen például két Weiszberger volt. Egyiket 6 vékás, másikat öt vékás Weiszbergernek hívták. Az öt vékás zsidó úgy adott buzakölcsönt, hogy öt helyett hat vékát kellett neki visszafizetni.

Pákozdy: Az egyik 100, a másik 200 százalék kamat.

Gád Mihály: A zöldhitel ügye többször foglalkoztatta a képviselőházat, amely a kormány figyelmébe ajánlotta ennek a kérdésnek megoldását. A zöld hitel az, mikor én be megyek a zsidóhoz és azt mondom: Te zsidó adjál pénzt. (Nagy derűtlenség.) Mire ő azt mondja: adok. Megveszem az új búzát 18—20 pengőért s erre én 18—20 pengőért szállítom is az új búzát.

Czeplédy Mihály: Ez már disznóság!

Gád Mihály dr: Ez általános szokás Hajdúvármegyében. Sőt vannak esetek, mikor az így eladott buza után a szállítási kamatot kell fizetni.

Czeplédy: Fell kell írni a miniszterhez!

Egye meg a fene

Demjén Ferenc hajdusoboszlói lelkész: Biztos tudomásom van arról, hogy egy gazda felvett 4000 pengő kölcsönt. Az ügynök azt ígérte,

hogy a kamat csak 9% lesz. Végül a gazda 4000 pengő helyett csak 2700 pengőt kapott kézhez, mert a többi ráment a kamatra és a költségekre. Mikor megkérdeztem tőle, hogy igaz-e ez, a gazda így felelt:

Egye meg a fene, nem tudom én hogy van.

Gád Mihály: Szégyenli a feljelentést megtenni.

Több hozzászólás után a közigazgatási bizottság elfogadta az

Haldokolnak az Italia hajótöröttjei

Ceccioni főmérnök meghalt — Soria expedícióját szétépték a jeges medvék

Kingsbayból jelentik: Az Italia észak-sarki expedíciójának főmérnöke, Ceccioni szombaton reggel belehalt a légújító lezuhanásánál szenvedett sérüléseibe. A Viglieri-csoport sátra körül egyre jobban olvad a jég. A jégtábla már oly gyenge, hogy repülőgéppel aligha lehet leszállani a hajótöröttek megmentésére. A Viglieri-csoport másik két embere is haldoklik.

alispán előterjeszt sőt és feliratban kéri a minisztert, hogy rendelje el az uzsora hivatalból való üldözését, egyben törvényhozási uton szabályoztasék a kölcsön közvetítők működése.

Hajdúvármegye közönsége hiszi és reméli, hogy az igazságügyminiszter eleget tesz a kérelemnek, melynek kedvező elintézésétől a legmagyarabb országrész sorsa, boldogsága és jövője függ.

A doftanai fegyház volt a központja a romániai kommunista mozgalomnak

Kahána Mózes sárga-rózsás szervezkedése kiterjedt az egész regátra

Bukarest. (A Hajdúföld tudósítójától.) Az „Universul” jelentése szerint a bukaresti szigurancia a nagyváradi kommunista szervezkedés leplezésekor névsor birtokába jutott, amelyen fel voltak sorolva mindazok az ügynökök, akik Románia területén szovjet propagandát fejtenek ki. Ezeknek az adatoknak az alapján indult meg aztán az újabb nyomozás, amely szenzációs eredménnyel végződött. Megállapították, hogy

a romániai kommunista propaganda központja a doftanai fegyházban van.

Vezetője Kahána Mózes nevű újságíró, akit nemrég ítélték el másodszor kommunista üzemekért három évi fegyházra. Büntetését Doftanán tölti és ott sikerült megszerveznie a kommunista központot. A fegyház lakói között

a szó szoros értelmében kommunista iskolát tartottak.

Hiveiket könnyen szerezték s néhány hónap alatt nem maradt fegyenc Doftanában, aki ne vallotta volna magát meggyőződéses kommunistának.

A szervezet egyik legaktívabb tag-

ja Tiru Constantin diák volt, aki két évi büntetésének eltöltése után nemrégiben kiszabadult a doftanai fegyházból. Tiru Constantin

katonai kémiskolát vezetett a fegyház lakói között.

Az utasításokat külföldről, főleg Bécsből kapták és szoros összeköttetést tartottak fenn a „Mopra” nevű vörös segélybizottsággal.

A „Mopra” nagy dollárösszeget juttatott a doftanai fegyházba,

küldött könyveket és naponta kommunista újságokat. A fegyház lakói és a külső kommunista szervezetek között szoros kapcsolat állott fenn, miután

a fegyőröket a „Mopra” pénzével sikerült lekenyerezni.

Tiru Constantin Galacban szervezte meg a doftanai fegyházban alakult kommunista főbizottság első alosztályát Müller-Rabinovics Sámuel egyetemi hallgatóval s Schwartz Dóra és Figman Rosia leányok révén közvetlen kapcsolatot tartott fenn a külföldi kommunista szervezetekkel. Egy Broker Haim nevű mechanikus a kaszárnyákban, főleg pedig a

repülő-katonák és altisztek között fejtett ki hatalmas arányú kommunista propagandát.

A doftanai fegyházból vezetett kommunista szervezkedésnek a jel-szava a sárga rózsza volt. A tagok így köszöntötték egymást:

— Van sárga rózsája?

A válasz az instrukciók szerint a következő volt:

— Van is, nincs is.

Eddig több mint harminc galaci munkást tartóztattak le,

de Bukarestben is több letartóztatás várható.

Legjobb szórakozóhely a Bocs-kai-téri Meteor-mozi.
Tulajdonos: Csomor Gyula.

Biztosan azért

lett hatalmas, kiterjedt vevőkörünk, mivel a háztartások szükségleteit jelentékeny megtakarítással tudjuk ellátni. Köztudomású dolog, hogy legolcsóbb áraink mellett mindig a legjobbat is nyújtjuk. Gondoljon azért szükséglete beszerzésénél cégünkre.

Kontsek Géza k. r. t.

Főhízet: Kossuth-u. 15. Fiókhízet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

A gazdasági rekonstrukció munkája teljes erővel halad

Bud János ~~cikke~~ egy angol lapban

London, július 9. A Financial News Bud János pénzügyminiszter hosszabb cikkét közli a magyar hitelpolitikáról. A cikkben a pénzügyminiszter elmondja a magyar ujjaépítés és a valuta szanálásának eredményeit, azt, hogy noha a magyar népnek súlyos adóterheket kell elviselnie, a népszövetségi rekonstrukciós mű egészséges hatásai csakhamar érezhetővé válnak.

Rámutat a cikk arra, hogy az államkincstár jövedelmei kielégítőek és a középösztály helyzete szintén javult.

Az utolsó három év alatt 726.6 millió pengőt fordítottak beruházásokra

és 130 milliót fognak költeni 1928-ban részben a népszövetségi kölcsönből, részben a pénzügyi fölségből.

A pénzügyminiszter cikke szerint a gazdasági rekonstrukció munkája teljes erővel halad.

A termelés és a kereskedelem állandóan erősödik, Magyarország gazdasági felépülése főként a hitelviszonyoktól függ.

Ketszáznegyven bányász belépett az ÉME-be

Budapestről jelentik: Az Ébredő Magyarok Egyesülete vasárnap impozáns népgyűlést rendezett Baglyasán. Az ottani bányásznap virágokkal és lobogókkal várta délelőtt az Ébredő Magyarok Egyesületének elnökét, Buday Dezsőt. A gyűlésen ezrekre menő közönség jelent meg,

amelyen Buday Dezső az ÉME szociális munkaprogramjáról beszélt. Zsirkay János a munkásság nemzeti alapon való szervezkedéséről mondott beszédet. A hallgatóság lelkesen hallgatta a szónokot és a gyűlés után 240 bányász altiszt belépett az Ébredő Magyarok Egyesületébe.

Haromszáz emberrel elsülyedt egy chilei hajó

Csak öt ember menekült meg

Santiago de Chile július 9. A chilei partokon lévő Arauca öbölben az Angamos személyszállító gőzös, mely katona újoncokat vitt, péntekről szombatra virradó éjjel 290 emberrel elsülyedt.

A hajón 215 főnyi legénység és szállítómunkás, valamint 80 utas volt. A hajó vészjelzésére több gőzös sietett a helyszínre, akkorára már azonban késő volt. A megmenekült matrózok elbeszélése szerint rettenetes vihar dühöngött, amely sziklázatonyra sodorta a hajót. A hajó parancsnoka Suarez kapitány, amikor látta, hogy a hajó menthetetlen, a parancsnoki hidon agyonlőtte magát. A hajóról mentőcsónakokon menekülők is elpusztultak a nagy viharban. Mindössze öt matróznak sikerült a partra vergődni, de ezek is annyira kimerültek, hogy nem tudnak a történetekről összefüggően beszámolni.

Valparaisóból érkezett szikratávíratok szerint a tenger eddig 80 halottat vetett ki a partra. Minthogy a vihar még mindig tart, nem lehet folytatni a kutatást a hajótörötték után.

A KATASZTRÓFA RÉSZLETEI

Newyork, július 9. Az Angamos katasztrófájáról az öt megmenekült utas szörnyű részleteket mondott el. A nagy viharban a parancsnok helyesebbnek tartotta, ha nem marad Auranco-kikötőben, hanem kimegy a nyílt tengerre. A hirtelen támadt vihar azonban még az öbölben érte utól a hajót, amely

lénapig dacolt az itéletidővel, azután eltört a kormányja.

Az Angamos menthetetlenül nekiment a Lebu közelében lévő szirteknek. Hiába kezdték lebecsátani a mentőcsónakokat, azok a nagy viharban rögtön felborultak. A hajótörötték között

elkeseredett dulakodás kezdődött a mentőcsónakokért és a mentőövekért,

de azok is, akik mentőövhöz jutva

ugrottak le a fedélzetről, vagy a szirteken zúzódtak össze vagy az örvénylő vízbe fultak. A megmenekültek

nem is tudják, hogyan kerülték el a halált.

Mikor eszméletre tértek, ruhátlanul hevertek a parton és súlyosan megsebesültek.

Az áldozatok számát nem lehet még pontosan megállapítani, mert az Angamos utja során több kikötőbe futott be, ahol utasokat tett partra és utasokat vett fel. Az utasok nagyrésze

a chilei salétrommezőkre utazó munkások voltak, kik családjukkal együtt szálltak hajóra,

azonkívül politikai foglyokat is kísérték a hajón.

Az Angamos pénteken éjjel 11 órakor futott sziklára és 1 órakor elsülyedt el. Mikor a segítségükre siető hajók megérkeztek, a vihar még mindig annyira tombolt, hogy a hajók nem merték megközelíteni a veszedelmes helyet.

A szerencsétlenség 50 mérföldnyire történt attól a helytől, ahol a Spee

gróf ellentengernagy cirkáló-flottája dock parancsnoksága alatt álló angol hajórajt.

Szófiában meggyilkolták Protageroff tábornokot,

a macedón forradalmi szervezet vezérét

Szófia, július 9. Szófiában szombatról vasárnapra virradó éjjel politikai gyilkosság történt, melynek áldozata Protageroff tábornok, a szerbek véres elnyomása ellen küzdő macedón forradalmi comité vezére. A tábornok éjfél tájban két kísérőjével ment hazafelé, amikor egy néptelen utcában többen megtámadták. Az egyik támadó revolveréből

háromszor lőtt a tábornokra, a két lövés azonnal megölték.

A kíséretében levő két férfit ugyan-

csak megölték a merénylők golyói. A gyilkosok, akik valószínűleg szerb bérencek voltak, elmenekültek.

Ujabb zsidóverés Erdélyben

Budapest, július 9. A felsővisői állomáson 85 oláh egyetemi hallgató szállt ki a Borsza felől érkező vonatból és megtámadta a zsidó utasokat. Számos zsidó tinsét levágták, holtan vertek egy 17 éves zsidó fiút és

megkínózták Wiedner Mózes kereskedőt is. A diákok a vonattal továbbhaladtak s magukkal vitt kövekkel a töltés mellett levő épületekre közútport zúdítottak.

42,000 pengős kasszafurás Budapesten

A Kisiparosok Hitelszövetkezeténél 3 Wertheim kasszát törtek fel

Budapestről jelentik: Szombatról vasárnapra virradó éjszaka nagyarányú betörés történt a Kisiparosok Hitelszövetkezeté helyiségében. A hihetetlen ügyességgel dolgozó betörők, akik a budapesti betörő szakma legvakmerőbb tagjai közé tartozhatnak, villanyfúróval megtörték az intézet három Wertheim-szekrényét és azokból minden pénzt, értékpapírt és értékpapírt magukkal vittek. A vezérigazgató szobájában levő két nagy páncélszekrényt hidegvágó késüléssel szardíniás doboz módjára nyitották fel.

Az első nagy páncélszekrényből

12.000 pengő értékű ékszertárgyat vittek el, a másik páncélszekrényben pedig 16.000 pengő készpénz volt. A kézipénztárban, amelynek felnyitása már nem okozott nagyobb nehézséget, 14.000 pengő készpénzt találtak a kasszafurók, így összesen 42 ezer pengőt zsákmányoltak.

Gumikeztyűt használtak a kasszákat megfurásánál, hogy ne hagyjanak maguk után áruló nyomot.

A rendőrség reméli, hogy még mielőtt a banda újabb kasszafurásokat követhetne el, sikerül ártalmatlanná tenni a hihetetlen ügyességgel és rutinnal dolgozó kasszafuró-társaságot

Löwensteint állítólag meggyilkolták

Párisból jelentik: Löwenstein bankár titokzatos eltűnésének körülményei még ma sem tisztázódtak. Anynyi azonban bizonyosnak látszik, hogy azok a feltevések, melyek szerint csupán nagyszabású tőzsdei manőverről van szó, megdőlték. Legújabb hírek szerint az sem lehetetlen, hogy a dúsgazdag bankárt meggyilkolták. Legvalószínűbbnek mégis csak az látszik, hogy a bankár vagy

kiesett a repülőgépből vagy öngyilkos lett. Drews pilóta olyan valómást tett, hogy a csatorna felett utközben egyizben erősen megingott a repülőgép és azt hiszi, hogy ez akkor történt, mikor Löwenstein kiesett, vagy kiugrott. Az angol és francia pilóták szerint ezzel szemben teljesen lehetetlen, hogy a 200 kilométeres sebességgel haladó gép a táját a bankár ki tudta volna nyitni. Az angol repülésügyi hivatal utasítására Löwenstein gépét lepecsételték, mert azt az angol légügyi minisztérium zár alá helyezte. Az angol hatóságok fognak a géppel a levegőben és a szárazföldön kísérletezni, hogy megállapítsák a baleset okát.

BREMEN PILÓTÁI BUDAPESTEN

A Bremen repülői — akiknek dortmundi ünnepélyes fogadtatásánál tegnap súlyos autószerencsétlenség történt egy halottal és három sebesülten — európai körrepülésre indulnak. Az óceánrepülők Budapestet is meglátogatják s előreláthatóan július 18-án és 19-én repülnek tovább a magyar fővárosból.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Ugy-e kedves olvasó

már Ön is tudja és elismeri, hogy a legjobb és legfrissebb

fűszer, csemege és fajgyümölcsök

Pálffy-

nál kaphatók.

Kossuth-utca 7.

Telefon: 16-94.

Telefon: 16-94.

Szathmáry Zoltán hírlapíró meghalt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A régi debreceni hírlapíró-gárdának egyik érdemes és haláláig fáradhatatlanul munkálkodó tagja, Szathmáry Zoltán hétfőn hajnalban tragikus körülmények között váratlanul elhunyt. Az ötvenhat éves újságíró, aki már évek óta súlyos idegben szenvedett, hosszabb idő óta készült a halálra, azonban családját és barátait így is lesújtó váratlansággal érte a gyász, amelynek közvetlen oka szívizélhűtés volt.

A haláleset híre már a reggeli órákban elterjedt s ismerőseinek széles körében mély részvétet keltett. A délelőtti épen ülésező városi tanács azonnal részvétét tolmácsolta a magyarországi újságírók egyesülete debreceni csoportjának s a nagy gyászbaborult hozzátartozókat igen sokan keresték fel részvétnyilatkozatukkal.

Szathmáry Zoltán Pálly Józsefhez, a „Debrecen” című napilap felfős szerkesztőjéhez intézett búcsulevelében győgyíthatatlan idegbetegséget hozza fel, mint okot, melyért az élettől meg kell válnia. „Most még mint újságíró halhatok meg, — írja — ki tudja, mit hozna öregségemre a jövő?”

Az elhunyt hírlapíró 1872-ben született Debrecenben s már kora ifjúságában a hírlapírói pályára lépett. Dolgozott különböző debreceni, nagyváradi, aradi és kassai lapokban, szerkesztette a „Debreceni Szemle” című szépirodalmi és társadalmi folyóiratot, számos színházi újságot s a háború alatt a város hivatalos lapját, a „Debreceni Közlöny”-t. Írásai jelentek meg fővárosi újságokban is. Szorgalmas munkása volt az irodalomnak s több verses és novellás kötetet, regénye és színdarabja látott napvilágot azokban a városokban, ahol mint hírlapíró működött. 1924 óta szerkesztette a „Debreceni Képes Kalendárium”-ot. Lelkes híve volt a színháznak is, több darabja színre is került s idevonatkozó cikkei több kötetre ruának.

Temetése, amelyről a „Tiszántúli Hírlap Rt.” gondoskodik, kedden délután 5 órakor veszi kezdetét a Csokonai-színház előcsarnokából a református egyház szertartása szerint. A Szent Anna-utcai temetőben, ahol végső nyugalma lesz, megjelennek a testületek képviselői, amelyeknek tagja volt, valamint a debreceni színészek, dalegyletek és cigányzenekarok is.

Közérdekű levelek

Illetlenül viselkedő esküvői kíváncsiak

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A Nagytemplomban szombaton és vasárnap zajlik le a legtöbb esküvő, melyeken a meghívottakon kívül nagyszámu kíváncsi közönség szokott megjelenni s nem éppen tiszteletteljes viselkedésével a szertartás ünnepélyes pillanatait nagyon zavarja.

Legutóbb egy előkelő esküvőnek voltam tanúja. A meghívottak után töltött be — a mindenféle rendű-rangú — érdeklődő közönség, csak azért, hogy „bámuljanak”. Az esketők lelkésznek a fiatal párhoz intézett szavait az állandó járkálás, beszélgetés miatt, csak a legközelebb állók érthették meg. Majd az eskü letétele közben állandó zajjal, beszélgetéssel

vonult ki a publikum, hogy az új párt s kísérőit megnézzék s nem éppen udvarias — de hangos, — megjegyzéseket tegyenek rájuk. Tudjuk, hogy nem egyszer az esketők lelkész kénytelen rendreutasítani a lármás kíváncsiakat, miután azonban ugylátszik, ez nem elégséges e rossz szokás kiküszöbölésére, ezután is szeretném

az illetékeseket — azt hiszem, minden ezelőtt s ezután a Nagytemplomban esküvő pár nevében is, — ennek az abuzusnak intézményes orvoslására kérni. *Maradiam kiváló tisztelettel: Az ifjú-pár egy tisztelője, aki tiszteletben tartja az új párok életének legmagasztosabb pillanatát: az egymásnak tett örök hűségfogadást.*

KÖNYVESHAZ

A „Magyarság” Mitrovics Gyula professzor esztétikai művéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar tudományos világban országsszerte nagy feltűnést keltett dr. Mitrovics Gyula professzornak, a debreceni Tisza István Tudományegyetem nagynevű tanárának a „Magyar esztétikai irodalom története”-ről írott hatalmas méretű és kiváló alapossgággal készült szakmunkája. A sajtó épugy, mint a tudományos testületek a legnagyobb elismeréssel fogadták a könyvet, melyről a „Magyarság” vasárnapi száma egyik legjelesebb esztétikusunk, dr. Dóczy Jenő tollából másfélhasábas kritikát közöl.

A kritika kiemeli, hogy Mitrovics munkája, mely mintegy kiegészítője Császár Elemér művének, meglepő nagy tanulmány, másfél száz esztendő szétszórt és jórésben teljesen feldolgozatlan anyagát lelkiismeretesen összeszedte, rendszerbe foglalta. „Jó szem, — írja Dóczy Jenő — mely kritikával tudja elválasztani a vélemények buzáját a polyvától; ha-

tározott egyéni szempont, mely nemcsak ismert, hanem értékel is jóindulattal elfogulatlansággal és mind-ezeknek a tetejébe biztos történelmi érzék, mely tudja a multat mint multat, a jelent mint jelent kezelni s mindkettőt be tudja kapcsolni a fejlődés menetébe, biztos kézzel meghúzván ennek a fejlődésnek az irányvonalát.”

Mitrovics könyvét a kritikus a magyarság önismeretére vezető kalauznak nevezi, melyből megudhatjuk, hogy a magyarság szellemének mennyire idegen az esztétika, mint a tudomány, mint a bölcsészeti spekuláció egyik neme. Ezután részletesen és tudományos szempontból foglalkozik a mű megállapításaival és kijelenti, hogy a könyv elolvasása elég az önismeretre s önbizalomra.

„Elmélet ez is, rendszer ez is, de nem levegőben lógó, elvont spekuláció, hanem élet, földönjáró, de azért szárnyalni tudó. Gyönyörűség olvasni és tanulni.”

Az Angol Magyar Bank az igazságügyminiszterhez fordult Czutrinék szabadlábra helyezése érdekében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld megírta, hogy a Czutrinéle bűnügyben az Angol-Magyar Bank a gyanúsítottak ellen visszavonta feljelentését, mert a bankot kártalanították. A feljelentés visszavonása után az ügyészség

hűtlen kezeléssel büntette és több magánokirathamisítás miatt

hivatalból emelt vádat ellenük és elrendelte további fogvatartásukat. Az Angol-Magyar Bank most az igazságügyminiszterhez fordult és kérte,

hogy utasítsa a debreceni ügyészséget, hogy a gyanúsítottak további fogvatartását szüntesse meg. Hivatalos körökben az a vélemény, hogy

az igazságügyminiszter szabad kezet fog engedni a debreceni ügyészségnek

továbbra is. Áron Sándor hajdúszoboszlói kereskedő megfellebbezte a törvényszék vádtaácsának azon határozatát, melyel a további fogvatartást rendeli el.

Súlyos motorkerékpáros szerencsétlenség egy halálos sebesülttel

(A Hajdúföld tudósítójától.) Súlyos motorkerékpáros szerencsétlenség történt vasárnap a Büdöscentmihály közelében levő Tedej határában. Rákóczy László hajdunánási végrehajtó felesége és Pintér Zoltán joghallgató társaságában Erdőbénye fürdőre igyekezett motorkerékpáron. Az országuton egyszerre csak egy szénás szekér került eléjük. Rákóczy rádudált a szekérre, mely ki is tért, azonban mikor a motor egészen mellé ért, a kocsi keresztbe fordította a lovakat az országúton. Rákóczy már nem is tudott fékezni, a motor teljes erővel nekirohant az egyik lónak, melyet ugyszólván ronggyá tépett. Rákóczy felesége kizuhant az utastere és súlyos koponyaalapi törést, valamint bordatörést szenvedett. Rákóczy és Pintér 10 méteres ívben vágódtak le a motorról és teljesen összetörték magukat. Szeren-

csére, nem sokkal a baleset után arra haladt motorkerékpárján Katona Ferenc debreceni motoros, aki berobogott Hajdunánásra, ahonnan autót hozott, melyen elszállították a szerencsétlenül járt motorosokat, kik közül Rákóczy né állapota életveszélyes.

LEMONDOTT KÉT OLASZ MINISZTER

Budapest, július 9. Volpi olasz pénzügyminiszter és Fedele közoktatásügyi miniszter lemondott. Muscolini javaslatára a király elfogadta a lemondást és pénzügyminiszterré Mosconi szenátort, közoktatásügyi miniszterré Belluzo mostani gazdasági minisztert, az utóbbi helyébe pedig Martelli közlekedési államtitkárát nevezte ki.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Pénzbüntetés gondatlanságból okozott emberölés miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt emelt vádat Szabó Gáborné és Bereczky Gábor hajduböszörményi lakosok ellen. Szabóné másfél éves kis fia játszadozás közben beleesett a Bereczky Gábor udvarán levő pocsolás gödörbe és meghalt. A tárgyaláson Szabóné igazolta, hogy sógornőjét megkérte, míg ő dolgozni megy, vigyázzon a gyermekre. A bíróság Bereczkyt 40 pengő pénzbüntetésre ítélte gondatlanságból okozott emberölés vétségéért, mert az udvarán levő pocsolás gödört nem kerítette el.

VASUTI KATASZTRÓFA INDIA-BAN 18 HALOTTAL

Kalkuta, július 9. Hivatalos jelentés szerint a Howrah-Burowan személyvonat július 7-én este Howraktól nyolc mérföldre kisiklott. A kisiklás következtében 18 ember meghalt, 8 súlyosan, 24 utas könnyebben megsebesült.

ELETMENTŐ 15 ÉVES LEÁNY

Budapestről jelentik: A csepeli strandfürdőn tegnap egy fiatalember fuldokolni kezdett, mire Horváth Sándor nevű barátja hozzá uszott, hogy kimentse. A fuldokló fiatalember mélyen a víz alá nyomta Horváthot, aki a Dunába fulladt. Az éppen arra haladó Kovács Juliska 15 éves leány a Dunába ugrott és hajánál fogva a partra húzta a fuldokló fiatalembert. Mire Horváth keresésére visszauszott, már nem találta meg. A bátor életmentő leányt megélték, a kimentett fiatalembert pedig, akinek személyazonosságát még nem tudták megállapítani, súlyos állapotban a csepeli gyári kórházba vitték.

SZERENCSETLENSÉG A SZOBOSZLÓI VÁNDORCIRKUSZBAN

Vasárnap este a Szoboszlón táborozó Fédell vándorcirkusz artistája a mellére tett ülön kovácsolási produkciót mutatott be a közönség sorából felkért kovácslegény segítségével. Amikor a kovácslegény kezébe vette a pörölyt, a nyélről lecsuszott a vaskalapács s a hátán fekvő artista homlokára zuhant. Dr. Balázs Endre tisztifőorvos beszállította a debreceni klinikára a halálosan megsebesült artistát. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

HÁROM HAVI FOGHÁZRA ÍTÉLTÉK WEISZ LÓKUPECET

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kalkó Gyula debreceni birtokos a múlt év augusztusában az országos lóvásáron bizonyos Weisz József nevű lókupecetől egy kehes lovat vásárolt. A lókupec, mint egészséges állatot adta el a lovat, amelyről aztán kiderült, hogy kehes s csak el van benne nyomva a kór. Kalkó feljelentésére a járásbíró elé került az ügy s a tanúk kihallgatása után Weisz József lókupecet 3 hónapi fogházra ítélte csalásért.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „HAJDÚFÖLD”-et!

HIREK

1928. július 10. (Kedd)

Prot.: Amália. Kath.: Amália.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Tulnyomóan derült és melegebb idő.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hugyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt. Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

A CSEHEK EGY ÉVRE ÍTELTEK EGY MAGYAR JOGHALLGATÓT

Prága, július 9. A kassai törvényszék Horváth András joghallgatót, aki cseh állampolgár, de Miskolcon lakik, irredentizmus címén egy évi fogságra ítélte.

— **A Nyári Egyetem keddi órárendje.** A keddi első előadást 8—9-ig Hankiss János dr. tartja francia nyelven a magyar irodalomról. 9—10-ig Kovács Andor dr. kezdi meg előadásait „Büntetőjogunk fejlődése a forradalmak óta.” Ezt az előadást német nyelven is tolmácsolják. Este 8—9-ig Gregus Pál dr. „Haza és biológia” címen tart vetített képes előadást. 9—11-ig Szabó Emil dr. zeneiskolai tanár tartja meg első előadását Mozart-ról. Előadása keretében Hoór-Tempis Erzsébet fog Mozart-áriákat énekelni.

— **Nemzetgyalázó munkások.** Hétfőn két edényi bányamunkást kísértek a debreceni ügyészségi fogházba nemzetgyalázásért. Az iratok szerint Czizi Pál és Volopics József bányamunkások az egyik munkásgyűlésen lázító beszédben izgatták a munkásokat s ekkor tettek több nemzetgyalázó kifejezést, miért az ottani csendőrség letartóztatta őket átkísérték a debreceni ügyészség fogházába.

— **Razzia a zsebtolvajok ellen.** A rendőrség vasárnap és hétfőn délelőtt razziaát tartott a vidékről beözönlött zsebtolvajok ellen. Különösen a piacokat lepik el a gyakorlott zsebtolvajok és a bevásárlásaikat végző háziasszonyoktól lopkodják el a ridiküloket a nagy tumultusban. A razzia eredményre nem vezetett, mert nem sikerült egyet sem elcsipni a zsebtolvajok közül.

— **Szerencsétlenség a szoboszlói fürdőben.** Márkus, hajduszoboszlói téglagyáros 8 éves Márta nevű leánya tegnap délután véletlenségből beleesett a hajduszoboszlói gyógyfürdő 70 fokos meleg gyógyvizébe. A kis leány súlyos égési sebeket szenvedett és otthon ápolják.

— **Eljárás indult a Piac-utcai autószerencsétlenség ügyében.** A múlt héten a Ferenc József-uton levő Lincium-üzlet előtt történt autószerencsétlenség ügyében, mikor is — mint ismeretes — Rex Ferenc gyárigazgató autója beleesett egy, az uttesten levő gödörbe. Az autóban ülő dr. Rex Ferenc, továbbá felesége és leánya megsérültek. A balesettel kapcsolatban a rendőrség bevezette a nyomozást s a napokban megkezdik a szereplők kihallgatását, annak a megállapításáért, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

— **Mátészalkán a legközelebbi országos vásár minden állatfelhajtásával 1928. július 23-án lesz.** A következő országos vásárok október 11-én és november 19-én lesznek. Ugyanekkor lesz a kirakodóvásár is.

Hajdumegzében kitűnő lesz a buzatermés

A közigazgatási bizottság ülése — Rengeteg gümőkóros halálozás történik

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt fél 10 órai kezdettel tartotta szokásos ülését, melyen dr. Pákozdy Sándor alispán elnökölt. Az ülés megnyitása után Nábráczky Béla főjegyző terjesztette be az alispán jelentését, amely meleg szavakkal emlékezik meg Köblös Samu hajduböszörményi főgimnáziumi igazgatónak 25 éves szolgálati jubileumáról s ezután foglalkozik a vármegye közigazgatási ügyeivel.

Az aratás zavartalan lefolytatására az alispán megtette a szükséges intézkedéseket. A vármegyében minden számottevő birtokos szerződött arató munkásokat, úgyhogy munkanélküli mezőgazdasági munkás ez évben nem marad a vármegye területén.

A közigazgatás menete az egész vármegyében megfelelő volt. Erdőss Kálmán szoboszlói polgármester felgyelmi ügye befejezést nyert s az első fokú határozat szerint a polgármestert dorgálásra ítélték.

A jelentés kapcsán Köblös Samu igazgató halásan köszönte meg az alispán megemlékezését, majd a bizottság tudomásul vette a jelentést.

Egy hónap alatt 53 gümőkóros halálozás

Görgey Márton dr. vármegyei tisztifőorvos a vármegye közegészségügyi viszonyairól tett részletes jelentést. Örömmel állapította meg, hogy a népmozgalmi statisztika az előző hónaphoz képest javult. Született 459 gyermek, meghalt 252 egyén, így a természetes szaporodás egy hónap alatt 197. Járványos betegségek csak szörvényszerűen fordultak elő és jóindulatú lefolyásúak voltak. Gümőkórban egy hónap alatt 53 egyén halt meg, így a gümőkóros halálozások az összes halálozásoknak több, mint 21 százalékát tették ki. A bócher iskolák növendékei között ismételtén fellépett a trachoma.

A jelentés kapcsán Czeglédy Mihály indítványára kimondták, hogy a vármegye lakosságát megfelelő módon figyelmeztetik, miszerint semmiféle mosatlan gyümölcsöt ne egyék. Erre azért van szükség, mert az idén a gyümölcsöket erősen permetezni kellett és az így rájuk rakódott mérges anyagok ártalmasak lehetnek az egészségre.

Vita a vagyonadó kivételéről

A pénzügyigazgató jelentése kapcsán Váczy József bizottsági tag szólalt fel s azt kifogásolta, hogy a vagyonadó kivételénél a bérbeadott földek értékét akként állapítják meg, hogy a haszonbér összeg huszszorosában határozzák meg az értéket. Így azután olyan megállapítások történnek, hogy egy hold föld 80 mázsa búzát is megér, holott forgalmi értéke legfeljebb 40 mázsa.

Lánczy Gyula pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos arra mutatott rá, hogy a hivatalos szakközvegek minden esetben lelkiismeretesek és a törvény előírásai szerint járnak el. Bizonyosságul felolvasta a jövedelem-

és vagyonadó hivatalos összeállításának 35. §-át, melyben nyilvánvalóan azt írja elő a törvény, hogy a „bérbe adott ingatlanok értékét általában a bérösszeg huszszorosát kell venni”.

A közigazgatási bizottság hosszú vita után úgy határozott, hogy felírja a pénzügyminiszterhez és kéri fogja ennek az igazságtalan kulcsnak a megváltoztatását s hasonló felírat küldése céljából megkeresi a vármegye törvényhatósági bizottságát is.

Kitűnő lesz a buza minősége

Surgóth Jenő gazdasági főfelügyelő jelentése szerint júniusban több helyen volt zivatar, erős jégesővel, amely azonban nagyobb kárt csak Hajduböszörmény határában tett, ahol 7—800 holdon 10—12% a károsodás. A vármegye területén aratásra kerül 105.870 kat. hold buza, 11.570 kat. hold rozs, 8.946 hold árpa, 4.639 hold rozs. A buza minősége kitűnőnek ígérkezik. A levél rozsdá sok helyen fellépett, Püspökladány és Nádudvar határában pedig igen nagy mértékben pusztít a szipoly.

A tengeri kiheverte a fagykárokat, azonban a fagykárt szenvedett szőlőkben igen gyenge, rossz termés ígérkezik. A kukoricamoly elleni védekezés ellenőrzése végrehajtott, a központi járás gazdái azonban hiányosan tettek eleget a védekezésről szóló miniszteri rendeletnek. A rendelkezések meg nem tartása miatt a vármegye területén 405 gazda ellen indult kihágási eljárás. A földmivelésügyi miniszter Krausz Jenő gazdasági felügyelőt Makóra helyezte és megbízta a Csanád-Torontál-Arad egyesített vármegyék gazdasági felügyelőségének vezetésével. A központi járás gazdasági felügyelői teendőinek ellátásával Piacsek András gazdasági felügyelő bízott meg.

A jelentés kapcsán Czeglédy Mihály megemlékezett, hogy Püspökladány és Nádudvar környékén erős mértékben pusztít a szipoly, mely már eddig is felbecsülhetetlen kárt okozott.

NAPOLEON MELLÉ TEMETIK A VILÁGHÁBORU FRANCIA HADVEZÉREIT

Páris, július 9. A szenátus hadügyi bizottsága elfogadta azt a javaslatot, amely szerint mindazokat a marsallokat, tábornokokat és tábornagyokat, akik a világháborúban hadsereget vezettek, Napoleon mellé temessék.

TÜZVÉSZ A PESTI ZSIDÓTEMETŐBEN

Budapest, július 9. A Kerepesi úti régi zsidótemetőben ma nagyobb tűz támadt. Az elszáradt koszorúk, fejfák és magasra nőtt száraz fű nagyobb területen lángborult. A tűzoltóság nagy készültséggel vonult ki a tüzhöz. A tüzoltók közel három órai munka után tudták eloltani a tüzet, melynek áldozatul esett kb. 50 terebélyes fa is.

AKTUÁLIS FEJEK

RADICS ISTVÁN

a horvát parasztpárt vezére, aki Bacaricsek montenegrói képviselő merénylete után most hagyta el a belgrádi kórházat. Dr. Pernárt és Grandiát, akik ugyancsak megsebesültek a szkupstinában a „vezérrel” együtt óriási ünneplésben részesültek egész Horvátországban.

A NEWYORKI BANKOK NEM ADNAK KÖLCSÖNT ROMÁNIAK

Páris, július 9. MTI: Párisi hírek szerint a newyorki bankok visszatartották Romániának 60 millió dolláros stabilizációs kölcsönének átvállalását.

— **Az Előrs legújabb száma.** A pompás magyar nacionalista folyóirat legújabb számában vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre „Földválság Abdul Hamid módra” címen kezdi meg nagyjertékű és komoly figyelemre méltó vezércikkét. Soós Károly beszéde, Szabó Dezső, Lendvai István, Julier Ferenc, Dömötör Mihály és mások írták a lap jobb-nál-jobb cikkeit. Az Előrs Debrecenben is kapható minden újságárúsnál és megrendelhető a Hajdúföld kiadóhivatalban.

— **Nagy Sándor szerzői estje.** A MANSz Széchenyi-utcai székházának dísztermében tartotta szombaton este szerzői estjét Nagy Sándor, a lelkes hazafiságáról közismert és állandóan magyar ruhában járó debreceni nótaszerző poéta. Bevezető konferansza után saját költeményeiből szavalt néhányat és különösen az irredenta tárgyú verseivel keltett nagy hatást. A gazdag összeállítású műsoron több saját szerzésű nótája és sikerült irredenta dala is szerepelt, melyeket Arvay Gyuláné stílusos zongorakiséréte mellett Kovács Lajos színművész, a miskolci Nemzeti Színház volt tagja énekelt kellemes zengésű, szépen iskolázott hanggal. A közönség Nagy Sándort és az est többi szereplőit is megérdemelt, lelkes ünneplésben részesítette.

— **Az ítéltábla csüörtökön tárgyalja a feleséggyilkos Gurbán Antal bünperét.** Július 12-én lesz a debreceni kir. ítéltáblán Gurbán Antal hajdudorogi gyilkos földmives felelősségi tárgyalása. Mint ismeretes, Gurbán agyonszúrta a feleségét, sógornőjét pedig súlyosan megsebesítette. A törvényszék gyilkosság és szándékos emberölés kísérlete miatt 12 évi fogságra ítélte.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** Az Ipartestület hentes-szakosztálya szerdán, július 11-én este fél 8 órai kezdettel az Ipartestületben ülést tart. Miután az ülésen egy igen fontos és minden tagot közelebbről érintő és érdeklő ügy kerül megvitatásra: a tagok teljes száma és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály Elnöksége.

Olvassa a Hajdúföldet!

Mezőgazdasági
petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

Magyar Fanto Művek Rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József-ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

— Elhírótt egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz kura hatalmasan előmozdítja a bél-működést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délután és este egy-egy har madpoháryni mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Rádió-műsor. Kedd, Budapest. Délután 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. — Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetemi templomból. — Utána: Mis Masters Voice művész- és tánclemez. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30: Tündérvásár, meseóra. 1 Korn Miksa mandolinművész számai, zongorán kísérek: Nádor Józsa s Ilneczky László zeneszerzők. 2: Mese, irta és felolvassa Török Rezső Kovács Herman. 3: Korn Miksa mandolinművész számai, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: „Asszonyok tanácsadója”, T. Alányi Mária előadása. 5.30: Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. 7: Rádióamatőrök. 8: A Központi Statisztikai Hivatal előadásorozata. Széll Tivadar min. s. titkár felolvasása: Hogyan fejlődik Magyarország népessége, statisztikai havi jelentés. 8.45: Hangverseny. Közreműködnek: Metzger Kemény Frida hangversenyénekese, Kentner Lajos zongoraművész és Csóka Béla operabékes. Zongorán kísér: Schwalb Miklós. E hangversenyszünetében ügétverseny-eredmények. 10.15: Pontos időjelzés, hírek, utána az Emke-kávéházból Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2) délután 11 és délután 4.15: Hangverseny. 8.05: Werrenrath operabékes hangversenye. 8.15: Schubert-est. Boroszló (322.6) délután 4.30 és 8.30: Hangverseny. Majna-Frankfurt (428.6) délután 4.30: Operarészletek. 7.30: Szórakoztató zene. Prága (348.9) délután 4: Hangverseny. 7.10: Fuvós-zenekar. 8: Vig-est. Róma (447.8) délután 5.30: Szórakoztató zene. 9: Zenekari hangverseny.

— Nyaralók figyelembe! Woerl, s utikönyvek, valamint Baedeker-féle utikatalógusok az összes nyaraló és fürdőhelyekről legújabb kiadásban kaphatók Csáhy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon: 2-9.

— Orvosi hír. Lázencz Béla dr. fogorvos rindelését július 9 én újból megkezdte. — A nyári hónapok alatt (augusztus 31-ig) 8-12 óráig rendeli: Szent Ann.-utca 9. sz. alatt.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Klégium mögött

— Tűkőrgyártás, üvegsziszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szilv-utca 15. sz. Telefon 356.

— Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárúsnál.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Kedd este: Éva grófnő.
Szerda este: Éva grófnő.
Csütörtök este: Boross Géza—Bársony-kabaré vendégjátéka.

Péntek este: Boross—Bársony vendégjátéka.

Szombaton este: Csókoljon meg! Pikáns francia bohózat!

Vasárnap délután: Igazi passio. A budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka.

Vasárnap este: Igazi passio. Hétfő este: Igazi passio.

Éva grófnő

A háboru utáni elbeszélések és regények tömegének sablonos meséje. A nyolc év előtt fogságba került férj éppen a felesége esküvőjére érkezik haza. Nem annyira a szerelem, mint inkább a megsértett hiúsága miatt akadályokat gördít régi felesége és az újdonsült férj boldogsága elé. Végül azonban, míg itthon egyre jobban bonyolódik a helyzet, kétezer mértőldes utról megérkezik Natja, aki befejezi az események sovány láncolatát azzal, hogy ráveszi a faképnél hagyott férjet: menjen vissza Mandzsuriába. Ugyanakkor a fiatal ügyvédnek is sikerül nőül vennie szerelmét s így teljes a boldogság.

Szirmai Albert könnyed, fülbemászó muzsikája élvezetessé tette a darabot, amelyben a szereplők tudásuk javát adták. Timár Ila közvetlen játékával és szép szopránjával aratott forró sikert, Ferenczi Marian kedvesen alakított Sárkija sok tapsot kapott. Antók igen jó volt Tamassy százados szerepében, Rajz János pedig a fiatal ügyvédet alakította sikeresen, bár néha kissé szertelenül. — Szigeti Jenő és Szirmai Vilmos a szokott jók voltak. Szathmáry Margit kis szerepében igen jó alakítást nyújtott.

A zenekart Szathmáry Endre vezette a töle megszokott precizitással, a jó rendezés pedig Remete Géza érdeme. Kár, hogy a túlhoszu szünetekkel még jobban elnyúlt az anélkül is hosszadalmas operett. (—)

A színházi iroda hírei:

Éva grófnő tegnapi bemutató előadását tele ház lelkes közönsége taposolta végig. Ugy a gyönyörű fülbemászó énekszámok, mint a frapáns táncok mindegyike osztatlan sikert ért el. Vége-hossza nem volt az ujrázásoknak. Valóságos tapsorkán honorálta Timár Ila művészi énekszámait. Antók Ferenc és Fülöp Sándor a két rivális férj szerepében járultak hozzá az Éva grófnő meleg sikeréhez. Ferenczy Marian temperamentumos játékával és Rajz Jánossal lejtett boszorkányos táncával méltán rászolgált a közönség elismerésére. Natasa szerepében pedig Szathmáry Margit egyik legkiválóbb alakítását mutatta be. A humor Szirmai, Rajz János és Szigeti képviselték. A szentimentális és poétikus jeleneteket sűrűn váltották fel a kacagtató jelenetek. A gyönyörűen felépített, nagyszerű meséjű és pompás zenéjű operett a szezon egyik kimagasló eseménye. A közönség azzal a jóleső érzéssel távozott a színházból, hogy egy kellemes estét töltött el a Csokonai-színházban.

Ma, kedden és utoljára holnap, szerdán: Éva grófnő szerepel műsoron. Kedvezményes jegyek érvényesek.

Csütörtökön és pénteken este: Boross—Bársony kabaré vendégjátéka. Három óras kacagás a Csokonai-színházban csütörtökön és pénteken.

A Boross—Bársony kabaré műsora:

1. Ihász Lajos beköszöntője.
2. Teri-Feri. Harmat Imre tréfája.
3. Szegény Hannibal. Békeffy László pazar tréfája.
4. Mester Ilona éneklő Nagy Endre—Lányi dalait.
5. Lux. Női Károly vidám egyfelvonásos. Játsszák: Boross Géza—Daibukát.
6. Sanszonok. Éneklő: Solyom Janka, a híres díző.
7. Testamentom. Parasztkomédia. Irta: Török Rezső. Játsszák: Bársony István—Daibukát Ilona.

8. Esküvő előtt. Vasary János tréfája.

9. Boross Géza kuplézik.

10. Lóvásár. Török Rezső komédiája. Játsszák: Daibukát—Bársony—Ihász.

11. Solyom Janka külföldi slágereket énekel.

12. A gyáva fráter. Női egyfelvonásos. Játsszák: Boross Géza—Ihász Aladár—Bársony.

A Boross—Bársony kabaré jegyei a színházi pénztárnál válthatók. A nagy érdeklődésre való tekintettel mielőbb ajánlatos jegyekről gondoskodni.

Szombaton ujtotta fel a színház a Csókolj meg! című pirosszinlapos francia bohózatot, melynek főszerepeiben Halasi Mariska, Herman Mancsi, Csapó Mária, Szathmáry Margit, Forgács Rajz, László Gyula, Szigeti Jenő, Mihályi jobbnál-jobb szerepeikkel egész estén át szórakoztatják és frissítik fel a rekkenő hőségétől elernyedt embereket.

Csókolj meg! — szombaton! — Csak felnőtteknek!

Vasárnap délután és este, valamint hétfőn este a Csokonai-színházban a Nemzeti Színház művészei élükön Rózsahegy Kálmánnal előadják az Igazi passiot. Szébb, mint a Királyok Királya!

Igazi passio felekezeti különbség nélkül mindenki számára felemelő, grandiózus, élvezetes, nemesítő!

Igazi passio vasárnap két előadásban, hétfőn pedig utoljára a Csokonai-színházban. Jegyváltás mátol. Ha nem siet a jegyváltással, nem kap megfelelő helyet.

Igazi passio szereplői: a budapesti Nemzeti Színház elsőrangú művészei, élükön Rózsahegy Kálmánnal. Jegyváltás mátol.

Mozgósínházak közleményei:

Kedd:

VIGSZÍNHÁZ

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!

Két attrakció!

A bűnök háza

drama a modern leánykereskedők üzemeiből 9 felvonásban.

A főszerepekben: Albert Steirüch, Suzy Vernon és Vivian Gibson.

Megelőzi:

Romeo és Furia

egy hosszú nadrag története 7 vidám felvonásban.

A főszerepekben: Harry Langdon, Amerika legújabb vígjáték sztárja

URANIA

Közkívánatra!

Teljesen új példány!

Világattrakció!

Werner Schaff „Dag in der Schneeschuhlauber” című regénye nyomán rendezte: Joe May.

Dagfin

filmregény 10 fejezetben.

A főszerepekben: Marcella Albani, Paul Richter, Paul Wegener.

Megelőzi:

Ben Turpin a démon

bohózat

Jönnék: Monte Carlo asszonya Harry Liedtke és Erna Morena. Amíg a leányból asszony lesz Jack Trevor. Verseny az expressz és Úd le Denny, Reginald Denny és Mary Carr.

METEORBAN

Szerdán:

A vénkisasszony titka

Romantikus történet 8 felvonásban. Marcella Abanival.

Megelőzik:

Önagysága villát akar

és Gyáva fráter

Előadások: 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

Újpest—Debrecen válogatott lawn-tennis csapatverseny 4:1

A lord Rothermere serleg tennis-vándordíj csapatversenyek során Debrecen válogatott csapatát Újpest csapatával hozta szembe a sors. A mérkőzést Debrecen egyesületeinek képviselőiből összeállított versenybizottság a DEAC pályáin rendezte meg. A mérkőzések vasárnap délután és délután bonyolítottak le. Újpestet a férfi egyesben Leiner és Kiss, a férfi párosban Aschner—Leiner pár, a női egyesben Kertész—né és a vegyes párosban Aschner—Kertész képviselte. Debrecen város színeiben a férfi egyesben Miklós, dr. Markó férfi párosban dr. Markó—Göllner pár, női egyesben Nagy Ducy, a vegyes párosban dr. Markó—Dömötör Klarissz pár indult. A délutáni folyamán Miklós Béla—Kiss single és Aschner, Kertész—dr. Markó, Dömötör vegyes páros került lebonyolításra, a többi mérkőzések délutánra maradtak. A versenyző debreceniekről a versenyen látottak alapján általában elmondható az, hogy nagyon meglátszik rajtuk az, hogy nincs versenyrutinuk. Egyébként általában szép és élvezetes versenyt láthatott a versenyen résztvevő szép számú előkelő közönség.

A részletes eredmények a következők: Miklós D. Leiner U. 7:5. Miklósnak az első setten két settlabdája is volt, azonban ennek dacára Aschner csinálta meg a settet.

Dr. Markó, Dömötör—Aschner, Kertész. A verseny legizgalmasabb mérkőzése. A verseny úgy indult, hogy a debreceni pár fölényesen nyeri 5:1-es vezetés után a debreceni dr. Markó—Dömötör pár 6:4-re nyeri az első settet, a második setben végig vezet, azonban a döntő pillanatában nem tud poent csinálni.

Épület és butorvasalások, fournérok

BÉSZTER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Ólmo tvesz

lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

Kiss-dr Markó 6:0, 6:2, 6:3. Kiss az úpestiek szerint élete egyik legszebb játékát játszotta. Nagyszerű forhand ütése van.

Nagy Duci—Kertész 6:2, 6:1. Nagy Duci szép játék után fölényesen győz.

Aschner, Leiner—Markó dr. Göllner 6:0, 6:2, 6:2. A verseny legszebb mérkőzése. Az úpesti pár nagyon tud. Sok szép labda ment. Nehány volley játék olyan szép volt, amelyet Debrecenben nem igen láthatunk eddig.

A DTE teniszcsapata

Szolnokon értékes győzelmet aratott a Tisza Club teniszcsapata felett s ezáltal a kerületi erőltán egy hellyel feljebb jutottak. Eredmény 5:4 volt.

Kelet bajnokcsapata az idén is elvázott az országos bajnokságban

Szombathelyi MÁV—NyKISE 2:1 (0:0)

Az országos bajnokságért folyó küzdelemben, miként tavaly a NyTVE, úgy most a NyKISE is a Szombathelyi MÁV-val került össze s attól ugyanolyan arányu vereséget szenvedett, mint tavaly a NyTVE. Gyenge vigasztalás az, hogy egy téves bírói ítélet elütötte az NyKISE-t az egyenlítőstől. A mérkőzés ünnepélyesen kezdődik, serleg és ezüstkoszoru csere s üdvözlő beszédek. Az eldöntetlenül végződő első félidőben mind a két részről vannak kihasználatlan gólhelyzetek, de itt inkább a szombathelyi csapat van fölényben. A második félidő NyKISE fölényével kezdődik, eredménye a Hajdu által a 20. percben lőtt gól, de ekkor a szombathelyi csapat hatalmas játékba kezd s már a 23. percben egyenlít s pár perc múlva a vezetést is megszerzi. Az NyKISE most hatalmas finisbe kezd, de csak egy meg nem adott 11-es az eredménye.

Magyar csapatok külföldön

Bástya—Rapid 4:1 Bécs.
Ferencváros—SK Zilina 2:1 Zsolna.

Kinizsi—Újpest 1:0 Temesvár.
Törekvés—Kassai AC 9:1 Kassa.
Hungária kikapott Szombathelyen.
Sabária—Hungária 2:1.

Ifjúsági bajnokságokban

a debreceni Köstner a 800 méteres síkfutásban 2 p. 05.6 mp. alatt másodikként futott be, azonban a versenyzőbajnokság — tulszigoru ítélettel — állítólagos előzés miatt disqualifikálta. Kovács Béla a magasugrásban 165 cm., távolugrásban 620 cm-es eredményével helyezetlen maradt. A távolugrásban őt is sújtotta a versenyzőbajnokság, mert 647 cm-es ugrását le mérés és kihirdetés után nyilvánította belépettné. Ezzel az ugrásával pedig biztos másodikként volt.

Tisza—Észak kerület bajnoki uszóversenye dr. Magoss György vándordíjért. Vasárnap délután tartják a Ték uszóbajnokságait a DUE rendezésében a nagyerdei uszodában. A páratlanul érdekesnek ígérkező hölgy és férfi bajnokságokon kívül döntésre kerül a dr. Magoss György vándordíja, amelyet a DEAC másodszor véd ha az idén is megnyeri, úgy végleg a birtokába jut. — Nagy érdeklődés előzi meg a hegemonia kérdést eldöntő vízpoló mérkőzést a DEAC és a DUE csapata között is.

Fölkérem a DUE összes versenyzőit, hogy ma délután fél 6 órakor a nagyerdei városi uszodában tartandó tréningen jelenjenek meg. —
Létező.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.48 1/2

Budapest 90.48 és fél, Berlin 123.90, New-York 518.90, London 2527.25, Páris 20.35, Milano 27.24, Prága 15.38, Belgrád 9.13, Bukarest 3.18, Bécs 73.14, Amsterdam 209.02 és fél

Gabonapiac.

A készárúpiacra az új búzát 28.30—28.80, az új rozsot 24.40—24.70 pengővel jegyezték. A forgalom vonatottan indult s különösen a rozs iránt volt csekély az érdeklődés.

A liszt- és őrléménypiacra a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A terménycikkre piacra szintén jelentéktelen volt a forgalom. Az új árpát 23.50—23.75 pengővel jegyezték. A tavalyi zabot 31—32 pengővel jegyezték névlegesen, az új zabot augusztusra pedig 23 pengőre értékelik. A tengeri irányzata tartott, tekintettel arra, hogy a kínálat nagyon tartózkodó. A tengerit 28.75—30 pengővel jegyzik minőség szerint. A magpiac teljesen üzemtelen.

1720—1928. szám.

Versenytárgyalási hirdetés

Hajduszóvát község hivatalos helyiségei fűtéséhez szükséges 400 métermázsza tüzfűtő beszerzése céljából zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetünk és felhívjuk mindazokat, akik ezen tüzfűtő mennyiség leszállítására vállalkoznak, hogy zárt ajánlataikat községünk előjáróságához 1928. július 20 napjának délután 12 óráig nyújtsák be.

A szükségesítet mennyiségnek 50%-át hazai erdőgazdálkodásunkban kitermelt cser és tölgy tüzfűtőben, 20%-át pedig dorong tüzfűtőben állapítjuk meg.

A szállítást Hajduszóvát állomására tartozik, honnan a község szállíttatja haza.

A fűtőanyagok fuvarlevelei szerinti súlyáról vállalkozó szávatol.

A vállalat összeget a szállítást kifogástalan teljesítése után fogjuk kiutalni.

Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választassunk.

Hajduszóvát, 1928. július hó 6-án.

Az előjáróság:

Tóth Albert sk. Nagy Lajos sk.
főjegyző. főbíró.

Hirdetés

A néh. Zámory Mária hagyatékához tartozó kismarjai birtokon több gazdasági épület f. évi július hó 11 én délután fél 12 órakor, a legközelebbi ígérőnek készpénzfizetés ellenében eladatik.

Hirdetés

Az erdőben vagy az erdő közelében tüzet rakni tilos!

Debrecen szab. kir. város tanácsa közli, hogy a közigazgatási bizottságának mint elsőfokú erdészeti hatóságnak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 25. §-ának 3. pontja alapján az 1921. évi 834/1921. kb. számú véghatározatával kiadott rendelete értelmében Debrecen szab. kir. város területén az erdőben tüzet rakni szigorúan tilos, az erdő közelében pedig 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdő közepé ékelt tisztásokon csak Debrecen szab. kir. város Tanácsának felhatalmazása alapján kezelő m. kir. erdőhivatal által előzetesen megadott írásbeli engedély mellett szabad.

Aki ezen rendszabály ellen vét, erdei kihágást és amennyiben a szabályellenes eljárásból tüveszély származott, vétséget követ el és az 1879. évi XXXI. t.-cz. 109. és 112. §-ai szerint szigorúan büntetettik.

A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdői és erdőkezelői személyzet az idézett törvény 114. §-a értelmében minden idegent, aki a kijelölt erdei és közutakon kívül találtnak az erdőből kintasítani és az ellenőrzővel szemben az idézett törvény 114. §-a bekezdése szerint eljárni.

Debrecen, 1928. év július hó 6.

A városi tanács.

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdli, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig

cimre kézbesítettek, ... hó től

..... hó ig a következő címre küldeni:

Név:

Új cím:

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Debrecen, Rózsa-utca 2. szám.

Ajánlja autosyphon szikvizes gépjét részletfizetésre.

Az Autosyphon ára — — — — P 21—

1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára P 5—

1 tucat cserepatron ára — — — — P 2—

Az autosyphonnal mindenki házilag pillanatok alatt saját tiszta üvegben készíthet szikvizet.

1 liter szikviz 16 fillérért.

Jégszekrény és fagyaltgép

nagy választékban.

Befőttes és uborkásüveg

minden nagyságban kapható.

Gerő Ernő új! Gerő Ernő arégi!

Üzletét újból megnyitotta és a régi szolid alapon vezeti továbbra is!

Raktáron tart: férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltő trenchkoat kabátokat, gummi és impregnált esőkabátokat a legolcsóbbtól a legjobb kivitelig.

Szabásban, minőségben, árban

a régi elismert cég.

Mielőtt ruhát vásárol, keresse fel cégemet teljes bizalommal és meg fog győződni

olcsó árainról!

Gerő E. Ernő
férfi ruha áruháza

Piac ucca 69. (Megyeházzal szemben.)

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számíttatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET, hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Szőke

magas vagy molett fiatal intelligens urinő, vagy urleány ismeretséget keresem, ki négyhetes nyaralásom idején szórakozótársam lenne. Levelet „Balaton” jellegre kiadóhivatalba kérek. 9

LAKÁS

Egy

butorozott szoba kiadó, hátul a keresztépületben, nyaralóknak alkalmas, Péterfia 80. szám. 474

Péterfia-u. 2.

számu házbán — kettőszoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás augusztus hó elsejére kiadó, valamint kiadó az Árpád-téren háromszoba, előszoba konyha mellékhelyiségekből álló lakás szintén augusztus hó elsejére. Értekezni lehet dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában kizárólag délután három és öt óra közötti időben a Péterfia-u. 2. sz. alatt. 15

Butorozva

utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy, Csapó-u. 71. 924

Király kávé

mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Üzlethelyiség

kiadó négy kirakattal, iparvállalat, üzlet, lerakat vagy bármily célra alkalmas. Fűvészkeri-u. 14. 843

Egy

pinceszoba kiadó, Egymalom-u. 6. 972

Eladó

őszkonfortos beköltözhető villa (fenyvesben) hatszobás, Komlóssy-ut 16. 11

Azonnal

elfoglalható kapualj iroda (műhely, raktár), háromszobás augusztus, Csapó 19. hatszobás őszkonfortos (osztható) fenyvesben augusztusban, Komlóssy 16. őtkor. 10

Butorozott

szoba kiadó, Szegfű-u. 25. sz. 964
Huszonkétkeretes
nagybocsónádi vándorkaptárak, tizenkét méhkas, kettő erős családdal, mülép, drótszövet, gummikesztyű, fejtendő olcsón eladó. Sesztina-utca nyolc. Kisállomásonál. (Széchenyi kert). 966

Egy,

esetleg két egymásbanyiló csinosan butorozott szoba augusztus elsejére kiadó, Szent Anna-u. 29., keresztépület.

Egy

gyermektelen házaspárnak egy kis szoba július 15-re kiadó, Késes-utca 28. szám, hátul az udvarban. 4

Kiadó

2 szobás utcai lakás július 15-re, Nyil-utca 26. 958

AJÁNLAT

Zamatos házi óbor

1.30, Csapó 27., udvarban Szathmárinál. 955

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval, nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.

ELADÁS

Támlás

diványsodrony ágybetét olcsón eladó, Feketéné, Hatvan-utca 48. 969

Üres ládák

20—25 db eladó. Megtekinthető Antalffy József könyvkereskedésében. 965

Használt

ablakok és ajtók eladók, Arany János-u. 31. 967

Férfi és női

ruhák, cipők eladó, Szent Anna 34. 13

Eladó

Nyil-utca 26. számu ház, üres 2 szobás utcai lakással. 975

Hófehér

postagalambok olcsón eladók, Cse-repes-utca 4. sz. 973

Kovácsműhely

berendezés és szoba-konyha butor eladó. Egy szoba-konyha kiadó, Móricz-utca 22. 968

Homokkertben

Szoboszlai Papp István-utca 15. számu jóltermő szőlő eladó. Értekezni lehet: dr. Kovács Béla ügyvédnél, Piac-utca 73. szám. 5

Széchenyi-ut 21. alatt

671 négyszögöl gyümölcsös furott kuttal, viztoronnyal eladó. Ugyanott kis-stráfszekér, egy széles ablak, dupla tapétaajtó tokkal. 12

Hajdusámszonban

gyógytárral szemben kényelmes uriház melléképületekkel egyholdas telekkel eladó. 959

Villanymotor

1¹/₂-es Ganz-gyártmány kapcsolóval eladó. Libándy, Péterfia 4. sz. 950

Eladó

egy rövid zongora és egy modern mangorológép, Kandia-u. 6. 952

70 katasztrális

holdat Bakonszegen levő ingatlanból eladni szándékozom, komoly vevőkkel személyesen a helyszínen Bakonszegen tárgyal Oláh Antal földbírtokos. 962

Borsodmegyében

180, 230, 500, 1000, 1200, 1500 holdas birtokok bérbeadó. Megbízott Nádasy ingatlanforgalmi iroda Miskolc, Széchenyi-utca 18. Telefon 9—75. 963

Villanycsillár

és ebédli divány eladó, Nap-u. 1., délután 4—5 között. 953

KERESLET

Tanuló

felvétetik fizetéssel, esetleg ebéd-koszttal Koncz László Kálvin-téri üveg, porcellán, képkerepező, üveges üzletében. 1

Kertész,

nős, szakvégzett — a kertészet minden ágában, valamint a szőlőszet, borászat és méhészetben is jártas, október 1-ére, esetleg újévre állást keres. Iváncsics István, Kótaj (Szabolcs megye). 6

Tanuló

és kifutó fiú jobb családból azonnalra felvétetik. — Hajdusági Ruhaárúház Piac ucca 67. 960

Jó családból

való négy középiskolát végzett fiú tanuló felvétetik, Hangya Szövetkezet, Rózsa-u. 2. 957

Műszaki

nyugdíjas tisztviselő bármilyen állást megfelelő keres, nagy összeköttetéssel, szerény díjazásért. Cím a kiadóban. 924

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre koszttra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cím a kiadóban. 917

VEGYES

Szalonomat

áthelyeztem Arany János-utca 6. szám alá. Ugy angol, valamint francia ruhákat is olcsón és pontosan készítek. Bardócz, női szabó. 1839

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!